

Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap

Kapitel 1

Indledende bestemmelser

Formål og hensigter

§ 1. Formålet med denne Inatsisartutlov er at:

- 1) sikre, at personer med handicap tilbydes rådgivning og støtte for at afhjælpe problemer som følge af et handicap,
- 2) fremme den enkelte persons mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten,
- 3) fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, herunder igennem muligheden for uddannelse, i det omfang det er muligt for den enkelte,
- 4) sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet, og
- 5) fremme den enkeltes mulighed for uddannelse og beskæftigelse.

§ 2. En person med handicap har ret til fuldt ud at nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre. Støtte efter denne Inatsisartutlov skal medvirke til at sikre disse rettigheder.

Stk. 2. Støtte efter denne Inatsisartutlov skal gives med respekt for den enkeltes naturlige værdighed, personlige autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer.

§ 3. En person med handicap har ret til koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret støtte, som tager hensyn til alle aspekter af personen og personens liv.

Stk. 2. Afgørelse om støtte efter denne Inatsisartutlov skal træffes ud fra en helhedsvurdering af, hvad der er bedst for den enkelte.

Stk. 3. I alle forhold vedrørende personer med handicap skal der så vidt muligt tages hensyn til personens egne synspunkter med behørig hensyntagen til personens funktionsevne og udviklingsmæssige niveau.

§ 4. En person med handicap har ret til støtte, så personen kan forblive i eget hjem, når personen og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere udtrykker ønske herom. Det er en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare ved at forblive i eget hjem.

Stk. 2. En person med handicap har ret til egnet støtte i et botilbud, når personen har behov herfor.

§ 5. Alle offentlige bygninger og faciliteter skal så vidt muligt indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf.

Målgruppe

§ 6. Denne Inatsisartutlov finder anvendelse for personer med handicap uanset alder, som har bopæl i Grønland.

Stk. 2. Personer med handicap omfatter personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Stk. 3. Reglerne i §§ 49-50 samt administrative forskrifter udstedt i medfør af § 56, stk. 7, og § 57, stk. 3, finder tillige anvendelse på personer med handicap, som ved det offentlige støtteforanstaltning er anbragt uden for Grønland.

§ 7. Børn, der er berettiget til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov og efter Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove. Støtten skal være koordineret og gives med udgangspunkt i, hvad der er bedst for barnet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den støtte, der iværksættes efter denne Inatsisartutlov for et barn med handicap, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes for det samme barn efter anden lovgivning. Kommunalbestyrelsen skal endvidere sørge for, at den støtte, der iværksættes efter denne Inatsisartutlov for barnet og eventuelt for barnets familie eller barnets omsorgsgivere, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes for den samme familie efter anden lovgivning.

Kapitel 2

Kompetence og ansvar

Støttemuligheder

§ 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med handicap modtager den nødvendige støtte, og at der eksisterer de nødvendige støttemuligheder for personer med handicap efter denne Inatsisartutlov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Døgntilbud

§ 9. Naalakkersuisut skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap.

Stk. 2. Naalakkersuisut skal tilbyde beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud, jf. § 48.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud

for personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud, jf. § 48.

Det centrale visitationssystem

§ 10. Naalakkersuisut skal drive et centralt visitationssystem (Det centrale visitationssystem).

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for det centrale visitationssystem, herunder om visitation til døgntilbud og til Det Landsdækkende Handicapcenter.

Det Landsdækkende Handicapcenter

§ 11. Naalakkersuisut skal drive et landsdækkende handicapcenter, som har til opgave at:

- 1) rådgive og vejlede personer med handicap og deres pårørende om denne Inatsisartutlov, herunder om mulighed for at klage over afgørelser om støtte,
- 2) rådgive og vejlede kommunalbestyrelserne om denne Inatsisartutlov, herunder støttemuligheder og sagsbehandling,
- 3) tilbyde habilitering og rehabilitering til personer med handicap, jf. § 44, med henblik på at personen opnår så god en funktion i sin hverdag som muligt,
- 4) være et center for viden om støtte til og forhold for personer med handicap,
- 5) tilbyde kurser vedrørende handicap og støttemuligheder for kommuner, personer med handicap og deres pårørende,
- 6) gennemføre udredning, jf. § 25, i særligt komplicerede sager efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, og
- 7) afgive udtalelse i sager om ophør af ophold på botilbud, jf. § 61, stk. 4, efter anmodning fra en kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om takster for kommunalbestyrelsens anvendelse af Det Landsdækkende Handicapcenter.

§ 12. Kommunalbestyrelsen kan videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Det Landsdækkende Handicapcenter, når dette udfører opgaver i henhold til § 11, stk. 1, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan kun videregive personoplysninger efter stk. 1 med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller dennes værge eller forældremyndighedsindehavere, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Såfremt samtykke, jf. stk. 2, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan kommunalbestyrelsen videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, klart taler herfor. Det er en betingelse, at videregivelsen sker til varetagelse af personens interesser og klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til personen, oplysningerne angår.

Kapitel 3

Oprettelse og drift af botilbud

Bokollektiver og beskyttede boenheder

§ 13. Kommunalbestyrelsen kan oprette, drive og nedlægge bokollektiver for personer med handicap. Et bokollektiv skal tilbyde støtte til beboerne i dagtimerne.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan pålægge en kommunalbestyrelse at oprette bokollektiver, når:

- 1) 2 eller flere personer over 18 år, som er berettiget til at modtage en bolig i et bokollektiv, jf. § 46, har bopæl i kommunen, og
- 2) de pågældende kan fungere sammen.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for bokollektiver, herunder:

- 1) indretning af bokollektiver,
- 2) ledelses- og personalemæssige kompetencer, og
- 3) indhentning af straffeattest og børneattest for personale og ledelse.

§ 14. Kommunalbestyrelsen kan oprette, drive og nedlægge beskyttede boenheder for personer med handicap. En beskyttet boenhed skal tilbyde beboerne støtte hele døgnet.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan pålægge en kommunalbestyrelse at oprette en beskyttet boenhed, når kommunen er hjemkommune for 2 eller flere personer over 18 år, som er berettiget til at modtage en bolig i en beskyttet boenhed, jf. § 47.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for beskyttede boenheder, herunder:

- 1) indretning af beskyttede boenheder,
- 2) ledelses- og personalemæssige kompetencer, og
- 3) indhentning af straffeattest og børneattest for personale og ledelse.

§ 15. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om kvalitetsstandarder for bokollektiver og beskyttede boenheder.

§ 16. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde en person ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, der er beliggende i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen afholde udgifterne til personens ophold i bokollektivet eller den beskyttede boenhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde økonomisk støtte til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når der tilbydes ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed uden for kommunen, jf. stk. 1.

§ 17. En kommunalbestyrelse kan etablere et udvalg med repræsentanter for alle eller visse bokollektiver og beskyttede boenheder i kommunen samt øvrige repræsentanter, som det findes relevant at inddrage i koordineringen af den helhedsorienterede indsats vedrørende beboere i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Stk. 2. De deltagende myndigheder kan som led i samarbejdet i konkrete sager udveksle personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling. Der kan alene udveksles oplysninger efter 1. pkt. med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller dennes værge eller forældremyndighedsindehavere, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Såfremt samtykke, jf. stk. 2, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Døgntilbud

§ 18. Naalakkersuisut kan oprette, drive og nedlægge døgntilbud for personer med handicap, herunder sikrede døgntilbud.

Stk. 2. Et sikret døgntilbud er et døgntilbud eller en afdeling på et døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for døgntilbud, herunder for oprettelse, indretning, ledelse, drift samt indhentelse af straffeattest og børneattest for personale og ledelse på døgntilbud.

§ 19. Den anbringende kommunalbestyrelse skal betale en fastsat takst pr. anbringelsesdøgn for ophold på et døgntilbud for en person med handicap.

Stk. 2. Den takst pr. anbringelsesdøgn, som den anbringende kommunalbestyrelse skal betale, jf. stk. 1, fastsættes årligt efter forhandling mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne, eller en repræsentant for kommunerne i forening, således at en samlet takstbetaling kan dække døgntilbuddets driftsomkostninger. Naalakkersuisut skal offentliggøre taksten for ophold på døgntilbud, jf. stk. 1, på Naalakkersuisut.gl.

§ 20. Døgntilbud skal afgive en årsberetning til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut skal senest ved Inatsisartuts forårssamling afgive en samlet årsberetning til Inatsisartut.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for årsberetningerne.

§ 21. Naalakkersuisut skal 1 gang hvert 4. år udarbejde en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet, første gang i 2021.

Stk. 2. Strategien skal omhandle:

- 1) Oprettelse og nedlæggelse af døgntilbud.
- 2) Målgruppen for det enkelte døgntilbud samt ønskede ændringer heri.
- 3) Samarbejdet med kommunerne om visitation til døgntilbuddene, herunder samarbejdet med bokollektiver og beskyttede boenheder.

Stk. 3. Naalakkersuisut skal inddrage forstanderne for døgntilbuddene, relevante interesseorganisationer, samt kommunalbestyrelserne i udarbejdelsen af strategien.

Kapitel 4

Sagsbehandlingsregler

Frister

§ 22. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om støtte efter denne Inatsisartutlov så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til støtte og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelse af en ansøgning om støtte, til afgørelsen skal være truffet. Dette gælder ikke, hvis der er fastsat en frist i denne Inatsisartutlov. Fristerne skal revideres med højst 2 års mellemrum og offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Stk. 3. Hvis fristen, jf. stk. 2, ikke kan overholdes i en konkret sag, skal personen med handicap, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere inden fristens udløb have skriftlig besked om, hvornår der kan forventes en afgørelse, samt hvorfor fristen ikke kan overholdes.

Samtale

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal afholde mindst 1 samtale med en person med handicap, inden der træffes afgørelse efter §§ 38, 60 og 61, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved afholdelse af en samtale efter stk. 1 tage hensyn til personens handicap og gennemføre samtalen på personen med handicaps præmisser.

Stk. 3. Er personen med handicap under 18 år eller under værgemål, skal en samtale efter stk. 1 afholdes med personen med handicap og dennes forældremyndighedsindehavere eller eventuelle værge. Samtalen kan dog finde sted uden forældremyndighedsindehavernes eller værgens samtykke eller tilstedeværelse, når hensynet til personen med handicap taler herfor. Såfremt samtalen gennemføres uden forældremyndighedsindehavernes eller værgens samtykke eller tilstedeværelse, skal der udpeges og deltage en bisidder, jf. § 24.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan undlade at gennemføre en samtale efter stk. 1, i det omfang personens modenhed og funktionsevne eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke afholdes, skal personen med handicaps holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt på anden måde. Afholdes samtalen ikke, skal dette anføres i personens handleplan med en begrundelse herfor.

Bisidder

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal oprette en bisidderordning med henblik på, at en person med handicap skal tilbydes støtte fra en bisidder:

- 1) under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte efter denne Inatsisartutlov,
- 2) til udarbejdelse og indgivelse af klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen vedrørende støtte efter denne Inatsisartutlov, og
- 3) under Det Sociale Ankenævns behandling af en klagesag angående afgørelse om støtte efter denne Inatsisartutlov.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om udpegning, honorering, indhentelse af straffeattest og børneattest, samt hvilke kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles til en bisidder.

Udredning

§ 25. Kommunalbestyrelsen skal foretage en udredning af forholdene for en person med handicap,

hvis det må antages, at personen har behov for støtte efter bestemmelserne i kapitel 8 eller ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 9. Udredning skal dog ikke foretages, såfremt det er åbenbart, at en udredning er unødvendig.

Stk. 2. Udredningen skal så vidt muligt gennemføres i samarbejde med:

- 1) personen med handicap,
- 2) dennes værge, såfremt personen er under værgemål,
- 3) dennes forældremyndighedsindehavere, såfremt der er tale om et barn, samt
- 4) øvrige omsorgsgivere.

Stk. 3. Udredningen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader det, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udredningen vurdere følgende:

- 1) Omfanget af den varige fysiske, psykiske, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelse.
- 2) Egenomsorg.
- 3) Adfærd, trivsel og udvikling.
- 4) Kommunikation.
- 5) Familieforhold.
- 6) Sociale forhold og socialt liv.
- 7) Sundhedsforhold.
- 8) Uddannelse, beskæftigelse og muligheder for beskæftigelse.
- 9) Deltagelse i samfundet.
- 10) Støtte, som personen allerede modtager efter denne Inatsisartutlov eller efter anden lovgivning.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af udredningen træffe afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte støtte.

Stk. 6. Udredningen skal resultere i en begrundet skriftlig handleplan, jf. § 26.

Stk. 7. Hvis kommunalbestyrelsen har truffet en foreløbig afgørelse om støtte, jf. § 38, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med afslutningen af udredningen tage stilling til, om den støtte, der er iværksat på baggrund af den foreløbige afgørelse, skal videreføres eller ophøre. Der skal i den forbindelse tages hensyn til, hvordan personen samt eventuel værge eller forældremyndighedsindehavere forholder sig til støtten.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan i særligt komplicerede sager anmode Det Landsdækkende Handicapcenter om at gennemføre udredningen efter stk. 1, jf. § 11, stk. 1, nr. 6.

Stk. 9. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for udredningen, herunder om udredningens udførelse, form og indhold samt tidsmæssige krav til processen og færdiggørelsen af udredningen.

Handleplan

§ 26. Kommunalbestyrelserne skal udarbejde skriftlige handleplaner for personer med handicap i følgende tilfælde:

- 1) I forbindelse med udredning, jf. § 25.
- 2) Inden der træffes afgørelse om iværksættelse af støtte efter kapitel 8, eller ophold på et botilbud efter kapitel 9.
- 3) Inden der træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte, jf. kapitel 14.

- 4) Senest 6 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, kan påbegynde sin folkeskoleuddannelse.
- 5) Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, afslutter sin folkeskoleuddannelse.
- 6) Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 18 år.

Stk. 2. Handleplanen skal være individuel og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Stk. 3. Handleplanen skal angive følgende:

- 1) Formål og mål med støtten.
- 2) Hvilken støtte, der er nødvendig for at opnå målet eller målene.
- 3) Den forventede varighed af støtten.
- 4) Opfølgning på støtten, herunder hvornår opfølgning skal finde sted.
- 5) Sammenhæng med øvrig støtte efter denne Inatsisartutlov og efter anden lovgivning.
- 6) Andre særlige forhold vedrørende familie og netværk, boform, uddannelse, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling og hjælpemidler mv.

Stk. 4. Handleplanen skal så vidt muligt udarbejdes i dialog og samarbejde med personen med handicap og eventuel værge eller forældremyndighedsindehavere samt andre omsorgsgivere.

Stk. 5. Ved ophold på et botilbud, jf. kapitel 9, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at de relevante dele af handleplanen udleveres til botilbuddet.

Stk. 6. Handleplanen skal udleveres til personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, og kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udleveringen orientere om dens indhold.

Stk. 7. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om handleplanens form og indhold samt tidsmæssige krav til processen og færdiggørelse af handleplanen.

Udviklingsplan

§ 27. Døgntilbud skal med udgangspunkt i handleplanen, jf. § 26, senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt og herefter mindst 1 gang årligt, udarbejde en udviklingsplan for personen med handicap. Udviklingsplanen skal med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætning med opholdet på døgntilbuddet beskrive det pædagogiske arbejde, der skal sikre opnåelse af handleplanens mål.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om form og indhold af udviklingsplanen for personer, der har ophold på et døgntilbud.

Statusrapport

§ 28. Døgntilbud skal til brug for kommunalbestyrelsens personrettede tilsyn efter § 62, stk. 1, orientere kommunalbestyrelsen i form af en statusrapport om personen med handicaps trivsel og udvikling set i relation til handleplanen, jf. § 26, og udviklingsplanen, jf. § 27.

Stk. 2. Statusrapporterne skal sendes til kommunalbestyrelserne senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt. Herefter skal statusrapporterne sendes:

- 1) 1 gang halvårligt for personer med handicap under 18 år, og
- 2) 1 gang årligt for personer med handicap over 18 år.

Stk. 3. Døgntilbuddet skal ud over at sende statusrapporter, jf. stk. 2, informere kommunalbestyrelsen, så snart der er sket eller forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundhedsforhold eller sociale forhold.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om form og indhold for statusrapporterne for personer med handicap, der har ophold på et døgntilbud.

Oplysnings- og tilbagebetalingspligt

§ 29. Kommunalbestyrelsen kan anmode en person med handicap, der ansøger om støtte efter denne Inatsisartutlov, om at:

- 1) medvirke til at skaffe de oplysninger, som er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan afgøre, hvilken støtte personen er berettiget til, og
- 2) lade sig undersøge af en læge eller blive indlagt til observation og behandling som led i udredningen, jf. § 25.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan med samtykke fra personen med handicap eller dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere indhente oplysninger fra øvrige myndigheder med kendskab til personens forhold eller med kendskab til personens handicap, som må anses for nødvendige for at kunne behandle en ansøgning om støtte efter denne Inatsisartutlov, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Er personen med handicap ikke i stand til at give et informeret samtykke, og er det ikke muligt at indhente samtykke fra dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, kan kommunalbestyrelsen dog indhente oplysningerne, når det må anses for væsentligt for at varetage personens interesser.

§ 30. En person med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere er forpligtet til at oplyse kommunalbestyrelsen om alle forandringer i personen med handicaps forhold, der kan medføre, at støtten helt eller delvist bør ændres eller bortfalde.

Stk. 2. Såfremt en person ved at undlade at opfylde den i stk. 1 nævnte oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget støtte efter denne Inatsisartutlov, kan kommunalbestyrelsen kræve det modtagne tilbagebetalt eller tilbageleveret.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om tilbagebetaling eller tilbagelevering af støtte, der i henhold til stk. 2 er modtaget med urette, herunder tidsmæssige regler for tilbagebetalingen, forrentning mv.

Udveksling af oplysninger i konkrete sager

§ 31. Botilbuddet, kommunalbestyrelsen, uddannelsesinstitutionerne og sundhedssektoren kan som led i samarbejdet i konkrete sager udveksle personoplysninger samt videregive personoplysninger til politiet, herunder personfølsomme oplysninger, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling. Der kan alene udveksles og videregives oplysninger med samtykke fra den person, som

sagen omhandler, eller dennes værge eller forældremyndighedsindehavere, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Såfremt samtykke, jf. stk. 1, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan kommunalbestyrelsen videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, klart taler herfor. Det er en betingelse, at videregivelsen sker til varetagelse af personens interesser og klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til personen, oplysningerne angår.

Kapitel 5

Underretning

Almindelig underretningspligt

§ 32. Enhver borger har pligt til at underrette kommunalbestyrelsen, hvis borgeren får kendskab til, at en person med handicap lever under forhold, der bringer dennes trivsel, sundhed eller udvikling i fare.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal inden 1 uge efter modtagelsen af en underretning sende en skriftlig kvittering til borgeren om, at underretningen er modtaget.

Skærpet underretningspligt

§ 33. Ansatte i social-, sundheds- og uddannelsessektoren har en skærpet pligt til straks at underrette kommunalbestyrelsen, når den ansatte i forbindelse med udøvelsen af sit professionelle virke bliver bekendt med eller har grund til at antage, at en person med handicap har behov for støtte. Samme underretningspligt gælder borgere med hverv, der hviler på offentligt valg eller borgerligt ombud.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal inden 1 uge efter modtagelsen af en underretning sende en skriftlig kvittering til den underrettende ansatte om, at underretningen er modtaget.

Kommunernes indbyrdes underretningspligt

§ 34. En kommunalbestyrelse skal skriftligt underrette tilflytningskommunen, når:

- 1) en person med handicap, der modtager daglig personlig hjælp og omsorg i eget hjem, jf. § 40, flytter til en anden kommune, og kommunalbestyrelsen vurderer, at personen med handicap fortsat har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov,
- 2) en person med handicap, der er visiteret til et botilbud, jf. kapitel 9, på eget initiativ flytter til en anden kommune, og
- 3) en person med handicap på eget initiativ flytter til en anden kommune, og det vurderes, at personens velfærd vil blive udsat for fare, såfremt personen ikke fortsat modtager den nødvendige støtte efter bestemmelserne i kapitel 8.

Stk. 2. I forbindelse med en underretning efter stk. 1 skal fraflytningskommunen sende relevant sagsmateriale, herunder en opsummering af relevante oplysninger, som fraflytningskommunen har lagt

til grund for vurderingen af behovet for støtte.

Stk. 3. Stk. 1-2 finder tilsvarende anvendelse i forhold til en udenlandsk kommune eller anden tilsvarende myndighed, hvis en flytning sker ud af Grønland.

Landsdækkende indberetningssystem

§ 35. Naalakkersuisut kan drive et landsdækkende indberetningssystem vedrørende underretninger efter §§ 32-34, som har til formål at give et samlet overblik over underretninger.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om det landsdækkende indberetningssystem, herunder om drift, varetagelse og indsamling af data.

Kommunens handlepligt ved underretning

§ 36. Kommunalbestyrelsen skal, når den modtager en underretning, jf. §§ 32, 33 og 34, snarest, dog senest inden 5 arbejdsdage, træffe afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en udredning, jf. § 25.

Stk. 2. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om iværksættelse af en udredning, jf. stk. 1, skal udredningen iværksættes snarest og senest 2 uger efter modtagelse af underretningen.

Stk. 3. Ved modtagelse af en underretning, der giver kommunalbestyrelsen mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod en person med handicap, skal udredningen, jf. § 25, stk. 1, og den eventuelle foreløbige støtte, jf. § 38, stk. 4, iværksættes straks, dog senest inden 3 arbejdsdage efter modtagelse af underretningen.

Stk. 4. Ved modtagelse af en underretning, jf. stk. 3, skal kommunalbestyrelsen straks underrette politiet om den modtagne underretning.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens handlepligt, jf. stk. 1-4, gælder tilsvarende, når kommunalbestyrelsen af egen drift bliver opmærksom på bekymrende forhold for en person med handicap.

Kapitel 6

Rådgivning og vejledning

§ 37. Kommunalbestyrelsen skal yde rådgivning og vejledning til personer med handicap, jf. § 6, stk. 2, og pårørende til personer med handicap. Rådgivning og vejledning skal ydes til de pågældende, uanset om personen med handicap er berettiget til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov. Rådgivning og vejledning kan ske i form af blandt andet:

- 1) terapeutiske samtaler,
- 2) rådgivning til valg af hjælpemidler, og
- 3) vejledning i brugen af hjælpemidler.

Stk. 2. Rådgivning og vejledning efter stk. 1 kan ydes særskilt eller i forbindelse med støtteforanstaltninger efter denne Inatsisartutlov eller anden lovgivning.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om rådgivning og vejledning af personer med handicap og af pårørende til personer med handicap.

Kapitel 7

Afgørelseskompetence

Støtte og botilbud

§ 38. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtte til personer med handicap efter bestemmelserne i kapitel 8 eller om botilbud efter bestemmelserne i kapitel 9. Afgørelsen kan træffes efter ansøgning fra personen med handicap eller dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere eller af egen drift af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Afgørelse efter stk. 1 træffes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen afklare, hvorvidt personen har en varig funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse, jf. stk. 1, have afholdt en samtale med personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, jf. § 23.

Stk. 4. I tilfælde, hvor der er et akut behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte og iværksætte denne uanset, at der ikke er afholdt samtale efter § 23 og udarbejdet en udredning efter § 25 og en handleplan efter § 26, eller at disse ikke er færdiggjort. Kommunalbestyrelsen skal herefter hurtigst muligt afholde samtalen, jf. § 23 og udarbejde og færdiggøre udredningen, jf. § 25, og handleplanen, jf. § 26, og på baggrund heraf om nødvendigt træffe en fornyet afgørelse.

Løbende opfølgning

§ 39. Kommunalbestyrelsen skal, når der er truffet afgørelse om støtte eller ophold på et botilbud, løbende følge op på, om støtten fortsat opfylder sit formål. Opfølgningen skal så vidt muligt ske i samarbejde med personen med handicap.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler vedrørende den løbende opfølgning.

Kapitel 8

Støttemuligheder

Støtte til varetagelse af omsorg i eget hjem

§ 40. Kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk støtte til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, som bor i eget hjem og er bevilget støtte til personlig hjælp og omsorg.

Stk. 2. Støtte efter stk. 1 ydes ved kommunalbestyrelsens ansættelse af personen, der varetager omsorgen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte det ugentlige timeantal, der skal ske ansættelse for, på baggrund af behovet hos personen med handicap.

Stk. 3. Ved ansættelse efter stk. 2 aflønnes personen på baggrund af personens tidligere bruttoindtægt. Lønnen reduceres i forhold til den andel, de visiterede timer udgør af en fuldtidsstilling. Foreligger der ikke dokumentation for indkomst fra tidligere år, fastsættes lønnen med udgangspunkt i den til enhver tid gældende mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat.

Stk. 4. Ved ansættelse af personer, der ikke er medlemmer af husstanden, skal der indhentes straffeattest, og hvor det er relevant en børneattest.

Stk. 5. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om beregning og regulering af lønforhold, herunder om maksimumbeløb, og ansættelsesvilkår.

Aflastning

§ 41. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aflastningsophold for en person med handicap, hvis daglige omsorg varetages af forældre eller øvrige pårørende i eget hjem eller en plejefamilie.

Stk. 2. Der kan alene tilbydes aflastning efter stk. 1, hvis:

- 1) omsorgsopgaven medfører væsentligt merarbejde for forældrene, de øvrige pårørende eller plejefamilien, som varetager omsorgen, og
- 2) aflastning er en forudsætning for, at forældrene, de øvrige pårørende eller plejefamilien fortsat kan varetage omsorgen.

Stk. 3. Aflastning efter stk. 1 og 2 kan finde sted ved ophold på et døgntilbud, jf. § 48. For børn kan ophold endvidere finde sted hos en kommunalt arrangeret plejefamilie, jf. § 37 i Inatsisartutlov om støtte til børn.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler vedrørende aflastningsophold for en person med handicap, hvis daglige omsorg varetages af forældre eller øvrige pårørende i eget hjem eller en plejefamilie.

Støtteperson

§ 42. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en støtteperson til personer med handicap, som på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv eller beskyttet boenhed.

Stk. 2. Støttepersonen skal støtte personen med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling samt hjælpe med at udføre daglige gøremål, herunder uden for hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal som led i en afgørelse efter stk. 1 fastsætte det ugentlige antal støttetimer.

Stk. 4. En støtteperson ansættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om støttepersoner, herunder:

- 1) kvalifikations- og kompetencekrav, samt
- 2) indhentning af straffeattest og børneattest.

Flyttehjælp

§ 43. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når:

- 1) barnets behov for støtte og omsorg ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på forældremyndighedsindehavernes nuværende bopæl,
- 2) barnets behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede

fremtidige bopæl, og

3) forældremyndighedsindehaverne selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan ligeledes tilbyde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når der træffes afgørelse om visitation til et døgntilbud, og det skønnes at være til barnets bedste, at forældremyndighedsindehaverne kan flytte til samme by, som døgntilbuddet er beliggende i. Betingelserne i stk. 1, nr. 1-3, skal være opfyldt.

Habilitering og rehabilitering på Det Landsdækkende Handicapcenter

§ 44. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tilbyde en person med handicap habilitering og rehabilitering på Det Landsdækkende Handicapcenter, herunder som et tidsbegrænset ophold, hvis det findes at være af væsentlig betydning for opretholdelse af personens funktionsniveau.

§ 45. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelserne kan eller skal yde, herunder:

- 1) personlig hjælp og omsorg,
- 2) træning,
- 3) hjælpemidler,
- 4) ledsagelse,
- 5) boligindretning,
- 6) motordrevne køretøjer,
- 7) kollektiv kørselsordning,
- 8) merudgifter,
- 9) beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud, og
- 10) kurser og undervisning, herunder til pårørende.

Kapitel 9

Botilbud

Bokollektiv

§ 46. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap bolig i et bokollektiv i nærsamfundet, når:

- 1) personen er over 18 år,
- 2) personen på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen,
- 3) personen ikke kan bo i eget hjem på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse,
- 4) personen er selvhjulpnen i en sådan grad, at pædagogisk og praktisk bistand kun er nødvendig i dagtimerne, og
- 5) personens behov kan dækkes i en bolig i et bokollektiv.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap bolig i et bokollektiv beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i et bokollektiv i nærsamfundet efter stk. 1. Betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, skal fortsat være opfyldt.

Stk. 3. Det er en forudsætning for, at der tilbydes en person plads i et bokollektiv beliggende i en anden kommune efter stk. 2, at:

- 1) personen eller dennes eventuelle værge giver samtykke, og
- 2) der indgås en aftale mellem kommunalbestyrelsen i personens hjemkommune og kommunalbestyrelsen i kommunen, hvori det konkrete bokollektiv er beliggende, før pladsen tilbydes.

Beskyttet boenhed

§ 47. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap bolig i en beskyttet boenhed i nærsamfundet, når:

- 1) personen er over 18 år,
- 2) personen på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen på grund af sit handicap,
- 3) personen ikke kan bo i sit eget hjem på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse,
- 4) personen har behov for støtte, udover hvad der kan tilbydes i et bokollektiv, herunder behov for støtte hele døgnet, og
- 5) personens behov kan dækkes i en bolig i en beskyttet boenhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap bolig i en beskyttet boenhed beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i en beskyttet boenhed i nærsamfundet efter stk. 1. Betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, skal fortsat være opfyldt.

Stk. 3. Det er en forudsætning for, at der kan tilbydes en person plads i en beskyttet boenhed beliggende i en anden kommune efter stk. 2, at:

- 1) personen eller dennes eventuelle værge giver samtykke, og
- 2) der indgås en aftale mellem kommunalbestyrelsen i personens hjemkommune og kommunalbestyrelsen i kommunen, hvori den konkrete beskyttede boenhed er beliggende, før pladsen tilbydes.

Ophold på et døgntilbud for personer med handicap

§ 48. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap ophold på et døgntilbud, når personen på grund af væsentlig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for omfattende eller specialiseret støtte til daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling og ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Stk. 2. En person, der har ophold på et døgntilbud, jf. stk. 1, har ret til lomme- og tøjpenge, hvis pågældende ikke modtager førtids- eller alderspension.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om lomme- og tøjpenge.

Ophold i botilbud uden for Grønland

§ 49. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at personer med handicap, der tilbydes bolig i et bokollektiv, jf. § 46, en beskyttet boenhed, jf. § 47, eller døgntilbud, jf. § 48, tilbydes ophold på et botilbud i Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis personens behov ikke kan imødekommes i Grønland, og alle muligheder for passende støtte i Grønland er udtømte, skal der undtagelsesvis med forudgående godkendelse fra Naalakkersuisut tilbydes ophold på et botilbud uden for Grønland.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ophold på botilbud uden for Grønland.

§ 50. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap midlertidigt ophold på et døgntilbud, en efterskole eller i et lignende tilbud uden for Grønland, når personen har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, og når behovet ikke kan dækkes i Grønland.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om midlertidige ophold uden for Grønland, herunder om varigheden af midlertidige ophold.

Kapitel 10

Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap

§ 51. Der kan ske anbringelse af personer med handicap på et sikret døgntilbud i Grønland eller i Danmark i følgende situationer:

- 1) Retten har truffet beslutning om opretholdt anholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution, jf. Retsplejelov for Grønland § 358, jf. § 361, stk. 2, nr. 3.
- 2) Retten har truffet beslutning om tilbageholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution, jf. Retsplejelov for Grønland § 359, jf. § 361, stk. 2, nr. 3.
- 3) Retten har truffet beslutning om foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland kapitel 32 eller 33.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor personen med handicap var bosiddende ved anholdelsen, skal i tilfælde omfattet af stk. 1, nr. 1, hurtigst muligt fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der af politiet vurderes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor personen med handicap er bosiddende ved tilbageholdelsen, skal i tilfælde omfattet af stk. 1, nr. 2, hurtigst muligt, dog senest inden for 72 timer, fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der af politiet vurderes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

§ 52. Der kan ske anbringelse af personer med handicap i et sikret døgntilbud, når ledelsen for Kriminalforsorgen har truffet beslutning om anbringelse i egnet hjem eller institution, jf. Kriminallov for Grønland § 234.

Kapitel 11

Forsøgsordninger

§ 53. Naalakkersuisut kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse tillade, at

kommunalbestyrelsen giver andre typer af støtte og kan etablere andre typer af botilbud.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan i godkendelsen fastsætte bestemmelser om kompetencen til at føre tilsyn med forsøgsordningen.

Kapitel 12

Besøgsrejser

§ 54. En person over 18 år med handicap har ret til 1 årlig betalt besøgsrejse til sit hjemsted, jf. dog stk. 3 og 4, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

- 1) personen har ophold i et bokollektiv, jf. § 13, i en beskyttet boenhed, jf. § 14, eller på et døgntilbud, jf. § 18, og
- 2) botilbuddet er beliggende uden for personens hjemsted.

Stk. 2. Hvis personen med handicap ikke selv er i stand til at rejse, skal besøgsrejsen ydes til 1 eller flere nærtstående, således at den eller de nærtstående besøger personen på dennes botilbud, hvis personen med handicap ønsker det.

Stk. 3. Bestemmelserne om besøgsrejser efter stk. 1-2 finder tilsvarende anvendelse for en person med handicap, der har ophold i døgntilbud uden for Grønland, jf. § 49, stk. 2. En person med handicap, der har ophold i et døgntilbud uden for Grønland, har dog uanset stk. 1, 1. pkt., ret til 2 årlige betalte besøgsrejser til sit hjemsted.

Stk. 4. En person med handicap, der har haft ophold på et døgntilbud i mere end 10 år efter det fyldte 18. år, har alene ret til betalt besøgsrejse til sit hjemsted 1 gang hvert 2. år.

Stk. 5. En besøgsrejse efter stk. 1, 3 og 4, kan ydes til en by i nærheden af hjemstedet, hvis rejse til hjemstedet ikke er mulig på grund af vanskelige adgangsforhold, manglende hjælpemuligheder eller faciliteter på hjemstedet. Der skal samtidig hermed ydes rejse og ophold til samme by til 1 eller flere nærtstående.

§ 55. Et barn med handicap, der er anbragt på et døgntilbud, jf. § 18, som er beliggende uden for barnets hjemsted, har ret til 2 årlige betalte besøgsrejser til sit hjemsted. Barnet har ret til i alt 2 betalte besøgsrejser i det år, barnet fylder 18 år.

Stk. 2. Besøgsrejsen kan, hvis det er til barnets bedste, ydes til forældremyndighedsindehaverne eller 1 eller flere nærtstående således, at disse besøger barnet på døgntilbuddet.

Stk. 3. Der skal ydes 1 yderligere betalt besøgsrejse årligt til et barn med handicap, hvis det er nødvendigt for at opretholde kontakten mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne, og det er foreneligt med barnets behov.

Stk. 4. Bestemmelserne om besøgsrejser efter stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse for et barn med handicap, der har ophold i døgntilbud uden for Grønland, jf. § 49, stk. 2.

Stk. 5. En besøgsrejse efter stk. 1, 3 og 4, kan ydes til en by i nærheden af hjemstedet, hvis rejse til hjemstedet ikke er mulig på grund af vanskelige adgangsforhold, manglende hjælpemuligheder eller faciliteter på hjemstedet. Der skal samtidig hermed ydes rejse og ophold til samme by til forældremyndighedsindehaverne eller andre nærtstående.

§ 56. Kommunalbestyrelsen i personen med handicap hjemkommune skal afholde rejseudgifter samt opholdsudgifter i op til 9 døgn. Rejsetid ved start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn. Kommunalbestyrelsen skal herudover afholde udgifter:

- 1) til nødvendig støtte til personer med handicap, herunder ledsagelse og særlige støtteforanstaltninger i forbindelse med besøgsrejser efter § 54, stk. 1, 3 og 5, samt § 55, stk. 1, 3 og 5,
- 2) for ledsagere under besøgsrejsen samt ved ledsagernes rejse mellem ledsagernes hjem og botilbuddet, og
- 3) til rejse og indlogering af forældremyndighedsindehaverne eller andre nærtstående efter § 54, stk. 2 og 5, samt § 55, stk. 2 og 5.

Stk. 2. Såfremt en person med handicap, der bor i Grønland og som ikke er omfattet af §§ 54 eller 55, afholder ferie for egen regning og på eget initiativ, og ikke er i stand til at afholde ferien uden ledsagelse, kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til ledsagelse i op til 9 døgn. Rejsetid ved start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn.

Stk. 3. Der kan ydes hjælp efter stk. 2 til hel eller delvis betaling af ledsagers rejse- og opholdsudgifter. Såfremt ledsageren ikke er en nærtstående, kan der ligeledes ydes hjælp til betaling af:

- 1) dagpenge,
- 2) ledsagerhonorar, og
- 3) tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 4. En person over 18 år med handicap, kan kun ydes hjælp efter stk. 2 hvert 3. år.

Stk. 5. Et barn med handicap, kan ydes hjælp efter stk. 2 hvert år.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan ikke afholde rejseudgifter og støtte efter stk. 1, nr. 1-3 og stk. 2, til besøgs- og ferierejser uden for rigsfællesskabet.

Stk. 7. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelsen af udgifter i forbindelse hermed.

§ 57. En person med handicap, der har ret til besøgsrejse efter §§ 54 eller 55, har endvidere ret til 1 betalt besøgsrejse til eller inden for Grønland i forbindelse med en nærtståendes alvorlige sygdom, død eller begravelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal afholde rejseudgifter samt opholdsudgifter i op til 9 døgn. Rejsetid ved start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn. Kommunalbestyrelsen skal herudover afholde udgifter:

- 1) til nødvendig støtte, herunder ledsagelse og støtteforanstaltninger i forbindelse med rejser efter stk. 1, og
- 2) for ledsagere under rejsen samt ved ledsagernes rejse mellem ledsagernes hjem og botilbuddet.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om tilrettelæggelse af rejser og afholdelse af udgifter i forbindelse hermed.

§ 58. Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til rejse til Grønland eller inden for Grønland for 1 eller flere nærtstående, når en person med handicap, der har ret til besøgsrejse efter §§ 54 eller 55, har en større mærkedag eller lider af en alvorlig sygdom.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om tilrettelæggelsen af rejser og afholdelsen af udgifter i forbindelse hermed.

Kapitel 13

Kistetransport

§ 59. Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hel eller delvis dækning af udgifter til kistetransport, når en person med handicap har ophold i et botilbud, der er beliggende uden for personens hjemsted, og personen dør under opholdet.

Kapitel 14

Ændring og ophør

Støtte

§ 60. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtte til en person med handicap efter bestemmelserne i kapitel 8, når kommunalbestyrelsen får kendskab til, at støtten ikke længere dækker personens behov for hjælp.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte, have afholdt en samtale med personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, jf. § 23.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ophør af støtte, have udarbejdet en handleplan for personen med handicap, jf. § 26.

§ 61. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om ophør af ophold på et botilbud eller flytning til et andet botilbud for en person med handicap efter bestemmelserne i kapitel 9, når botilbuddet ikke længere dækker personens behov for hjælp.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ophør af ophold på et botilbud eller flytning til et andet botilbud, sikre, at:

- 1) personen kommer til at modtage den nødvendige støtte til at dække personens behov efter udskrivelsen fra botilbuddet eller flytning til et andet botilbud,
- 2) der er udarbejdet en handleplan efter § 26 for den støtte, personen skal modtage efter udskrivelsen fra botilbuddet eller flytning til et andet botilbud,
- 3) der er afholdt en samtale med personen og eventuelt dennes forældremyndighedsindehavere eller værge, jf. § 23, og
- 4) der er indhentet en skriftlig udtalelse fra botilbuddet, der skal indeholde anbringelsesstedets stillingtagen til en eventuel afgørelse om ophør af anbringelsen samt status på personen med handicaps generelle trivsel og fortsatte behov for støtte.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ophør af ophold på et døgntilbud for et barn med handicap efter bestemmelserne i kapitel 9, ud over kravene i stk. 2 sikre, at:

- 1) der er forberedt eventuel støtte til barnet, forældremyndighedsindehaverne og eventuelt barnets netværk for perioden umiddelbart før og efter ophøret af opholdet på døgntilbuddet, og
- 2) barnet og forældremyndighedsindehaverne eller øvrige pårørende er velforberejdede på ophøret af opholdet på døgntilbuddet.

Stk. 4. Afgiver botilbuddet en udtalelse, jf. stk. 2, nr. 4, der anbefaler, at personen fortsat skal have ophold på botilbuddet, skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter, jf. § 11, stk. 1, nr. 7. Kommunalbestyrelsen skal afvente modtagelse af udtalelsen fra Det Landsdækkende Handicapcenter, før der træffes afgørelse om ophør af ophold på botilbuddet.

Stk. 5. Ophør af ophold på et botilbud eller flytning til et andet botilbud, jf. stk. 1, skal varsles mindst 12 uger før opholdet ophører, med mindre:

- 1) personen med handicap eller dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere har givet udtrykkeligt og skriftligt samtykke til opholdets ophør,
- 2) hensynet til personen med handicap gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist, eller
- 3) andre væsentlige hensyn gør det nødvendigt at fravige varslingsfristen. Økonomiske hensyn kan ikke begrunde en fravigelse af fristen.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 2, nr. 1-3 samt stk. 3 og stk. 5 finder tilsvarende anvendelse for kommunalbestyrelsens afgørelse om ophør af ophold på et botilbud uden for Grønland eller flytning til et andet botilbud inden for eller uden for Grønland for en person med handicap. Kommunalbestyrelsen i personen med handicaps hjemkommune skal endvidere indhente en skriftlig redegørelse fra opholdskommunen uden for Grønland, inden der kan træffes afgørelse om ophør af opholdet eller flytning til et andet botilbud.

Kapitel 15

Tilsyn

§ 62. Kommunalbestyrelsen i hjemkommunen skal føre et personrettet tilsyn med personer med handicap, som har ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 9. Kommunalbestyrelsen skal som led i tilsynet sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov.

Stk. 2. Tilsyn efter stk. 1 kan foregå både som anmeldt og uanmeldt tilsyn.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til på anmodning fra Naalakkersuisut at fremsende alle ønskede oplysninger om kommunalbestyrelsens varetagelse af tilsynet.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for det personrettede tilsyn, jf. stk. 1, herunder for:

- 1) kommunalbestyrelsens udøvelse af tilsynsforpligtelsen,
- 2) tilrettelæggelsen af tilsyn,
- 3) vilkår og betingelser for opfyldelse af tilsynsforpligtelsen, og
- 4) udarbejdelse af kommunalbestyrelsens tilsynsrapport.

§ 63. Kommunalbestyrelsen skal føre et driftsorienteret tilsyn med de bokollektiver og beskyttede boenheder, som er oprettet og drevet af kommunalbestyrelsen efter bestemmelserne i kapitel 3.

Stk. 2. Tilsyn efter stk. 1 kan foregå både som anmeldt og uanmeldt tilsyn.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til på anmodning fra Naalakkersuisut at fremsende alle ønskede oplysninger om kommunalbestyrelsens varetagelse af tilsynet.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for det driftsorienterede tilsyn, jf. stk. 1, herunder for:

- 1) kommunalbestyrelsens udøvelse af tilsynsforpligtelsen,
- 2) tilrettelæggelsen af tilsyn,
- 3) vilkår og betingelser for opfyldelse af tilsynsforpligtelsen, og
- 4) udarbejdelse af kommunalbestyrelsens tilsynsrapport.

§ 64. Naalakkersuisut skal have en central tilsynsenhed (tilsynsenheden).

Stk. 2. Tilsynsenheden skal føre overordnet tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og dens administration af reglerne i denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Tilsynsenheden fører driftsorienteret tilsyn med døgntilbud oprettet efter § 18.

Stk. 4. Tilsynsenheden skal som led i det driftsorienterede tilsyn efter stk. 3 både føre kontrol med forholdene på døgntilbuddet og indgå i dialog med døgntilbuddet.

Stk. 5. Tilsynet efter stk. 2 og 3 kan foregå både som anmeldt og uanmeldt tilsyn.

Stk. 6. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af det driftsorienterede tilsyn.

§ 65. Tilsynsenheden har ret til mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse at få adgang til alle de i kommunalforvaltningen værende oplysninger, som tilsynsenheden vurderer relevante for udførelse af tilsynet efter § 64, stk. 2, herunder personfølsomme oplysninger samt interne dokumenter.

§ 66. Tilsynsenheden skal i forbindelse med tilsyn, jf. § 64, stk. 2, udarbejde en skriftlig tilsynsrapport og i den give kommunalbestyrelsen vejledende henstillinger om tilsynet. Tilsynsenheden kan endvidere på baggrund af tilsynet udstede forpligtende påbud til kommunalbestyrelsen om:

- 1) at kommunalbestyrelsen i igangværende sager efter denne Inatsisartutlov skal iværksætte en udredning efter § 25 eller udarbejde en handleplan efter § 26, og at disse sagsbehandlingsskridt skal være afsluttede inden for en af tilsynsenheden angiven tidsfrist. Tilsynsenheden kan stille krav om, at kommunalbestyrelsen løbende skal orientere tilsynsenheden om sagen eller sagernes forløb,
- 2) at kommunalbestyrelsen skal genoptage afsluttede sager efter denne Inatsisartutlov til fornyet behandling, hvis tilsynsenheden i forbindelse med sit tilsyn har vurderet, at kommunalbestyrelsen i de pågældende sager ikke har overholdt bestemmelserne i denne Inatsisartutlov, og
- 3) at kommunalbestyrelsen inden for en af tilsynsenheden angiven frist skal iværksætte en udredning efter § 25, hvis tilsynsenheden vurderer, at der i en igangværende eller afsluttet sag er behov for ophold på et botilbud, men dette ikke er blevet tilbudt.

§ 67. Tilsynsenheden har ret til at få udleveret de oplysninger fra et døgntilbud, som er nødvendige for, at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn efter § 64, stk. 3.

§ 68. Tilsynsenheden kan i forbindelse med tilsyn, jf. § 64, stk. 3, udstede påbud til et døgntilbud. Tilsynsenheden kan fastsætte en frist for overholdelse af et påbud.

Stk. 2. Tilsynsenheden kan i forbindelse med tilsyn, jf. § 64, stk. 3, træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene på det enkelte døgntilbud tilsiger det.

Stk. 3. Hvis tilsynsenheden udsteder påbud eller træffer afgørelse om skærpet tilsyn på et døgntilbud, jf. stk. 2, skal tilsynsenheden underrette de anbringende kommunalbestyrelser.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om, hvornår der kan iværksættes skærpet tilsyn, og hvornår der kan gives påbud.

Kapitel 16

Handicapråd, handicappolitik og kvalitetsstandarder

§ 69. Kommunalbestyrelsen skal nedsætte et handicapråd. Handicaprådet skal rådgive kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål og formidle synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om alle lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører personer med handicap.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal høre handicaprådet om alle initiativer, som har betydning for personer med handicap.

Stk. 3. Handicaprådet kan ikke behandle spørgsmål om enkeltpersoners forhold.

Stk. 4. Handicaprådet består af mellem 4 og 8 medlemmer. Handicaprådet sammensættes med lige mange medlemmer, som er repræsentanter for kommunalbestyrelsen, ansatte i kommunen eller andre, som udfører relevante opgaver for kommunen på det sociale område, og repræsentanter for handicaporganisationer. Kommunalbestyrelsen skal være repræsenteret i handicaprådet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang yde sekretariatsmæssig bistand til handicaprådet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere regler om handicaprådets virksomhed og sammensætning.

§ 70. Kommunalbestyrelsen skal udforme en sammenhængende handicappolitik. Handicappolitikken skal indeholde oplysninger om, hvilken service personer med handicap kan forvente eller har ret til. Handicappolitikken skal endvidere indeholde oplysninger om, hvordan kommunalbestyrelsen sikrer, at handicapaspektet integreres i politik og planlægning på alle områder i kommunen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal inddrage handicaprådet i udarbejdelsen af kommunens handicappolitik.

Stk. 3. Handicappolitikken skal udformes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside samt sendes til Naalakkersuisut til orientering.

Stk. 4. Handicappolitikken skal revideres med højst 4 års mellemrum.

§ 71. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte kvalitetsstandarder for støtte til personer med handicap efter kapitel 8. Kvalitetsstandarden skal indeholde oplysninger om indhold, omfang og udførelse af den enkelte type af støtte. Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om, hvordan der skal følges op på de fastsatte kvalitetsstandarder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at der skal fastsættes kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens udmøntning af alle eller visse typer af støtte efter denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Kvalitetsstandarder efter stk. 1 og 2 skal udarbejdes skriftligt. Der skal ske offentliggørelse på kommunens hjemmeside både særskilt og som en del af handicappolitikken, jf. § 70.

Kvalitetsstandarderne skal sendes til Naalakkersuisut til orientering.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal revidere kvalitetsstandarder efter stk. 1 og 2 efter behov og mindst hvert andet år.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om form og indhold af kvalitetsstandarder efter stk. 1.

Kapitel 17

Finansiering og regulering af takster

Finansiering

§ 72. Udgifter til støtte til personer med handicap i henhold til denne Inatsisartutlov afholdes af kommunerne.

Stk. 2. Naalakkersuisut afholder de udgifter, der er forbundet med oprettelsen og driften af døgntilbud i henhold til denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Driften af døgntilbud finansieres gennem kommunal takstbetaling, jf. § 19.

Stk. 4. Kommunerne afholder hver især de udgifter, der er forbundet med oprettelsen og driften af egne bokollektiver og beskyttede boenheder i henhold til denne Inatsisartutlov.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan efter aftale med andre landes forvaltningsmyndigheder fastsætte nærmere regler om handlepligt og refusion i forbindelse med udgifter til støtte iværksat efter denne Inatsisartutlov, når en person med handicap på de grønlandske myndigheders støtteforanstaltning er anbragt uden for Grønland.

§ 73. For personer med handicap anbragt på døgntilbud, jf. § 48, beregnes kommunens takstbetaling med et beløb pr. anbringelsesdøgn.

Stk. 2. Døgntilbud skal udbetale lomme- og tøjpenge til børn med handicap, der er anbragt på døgntilbud efter § 48.

Stk. 3. Beløbet for lomme- og tøjpenge er indeholdt i kommunernes takstbetaling, jf. stk. 1.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om den i stk. 1 nævnte takstbetaling, herunder bestemmelser om, hvilke udgifter der indgår i kommunernes betaling.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om lomme- og tøjpenge i henhold til stk. 2, herunder om udbetaling og beløbets størrelse.

Regulering af takster

§ 74. Takster hjemlet i medfør af denne Inatsisartutlov reguleres 1 gang årligt.

Stk. 2. Takstfastsættelsen offentliggøres af Naalakkersuisut hvert år den 1. januar.

Kapitel 18

Klage

§ 75. Kommunalbestyrelsernes afgørelser efter denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Stk. 2. En person med handicap eller dennes partsrepræsentant, herunder en bisidder, jf. § 24, kan søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage efter stk. 1 hos Det Landsdækkende Handicapcenter.

Kapitel 19

Øvrige bestemmelser

Statistik

§ 76. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fremsende statistiske oplysninger og lignende, som Naalakkersuisut anmoder om.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om omfanget af de statistiske oplysninger og lignende, som skal indsendes, jf. stk. 1, og om hvordan de ajourføres og indsendes.

Sanktionsbestemmelser

§ 77. Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder, herunder dagbøder, såfremt der påvises grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens myndighedsforpligtelser i henhold til denne Inatsisartutlovs bestemmelser.

Stk. 2. Tvangsbøder udstedt med hjemmel i denne Inatsisartutlov tilfalder Landskassen.

Kapitel 20

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 78. Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. Samtidig ophæves Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer.

Stk. 3. Administrative forskrifter fastsat med hjemmel i den i stk. 2 nævnte Landstingsforordning forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves ved regler fastsat med hjemmel i denne eller andre Inatsisartutlove.

Grønlands Selvstyre, den 12. juni 2019

Kim Kielsen